

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

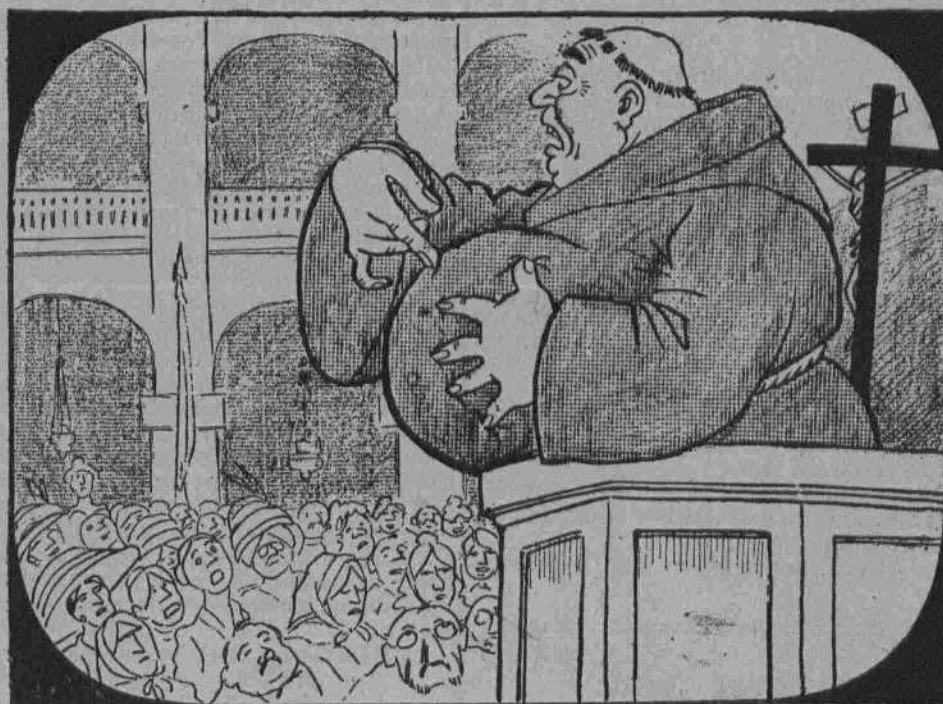
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

Xanfaina del , temps

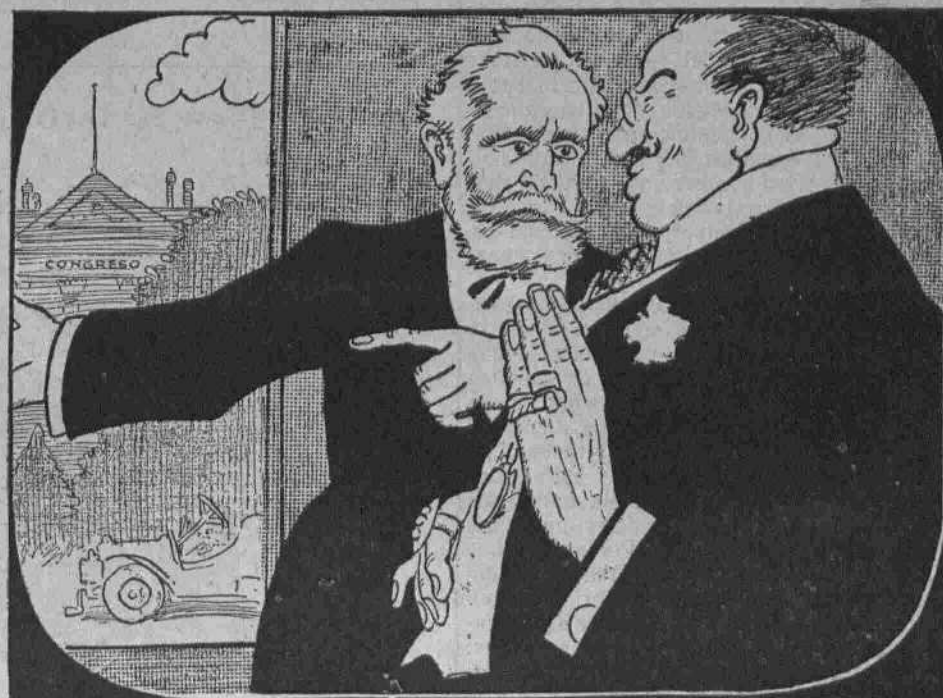
—Però ¿què'n farà, Pubilla, de tants gats?
—Vull escamparlos per la Casa Gran, que se m'ha omplert de rates.

—Teniu raó, estimades feligreses: abans que tot, Deu y la pàtria. Y pera representar aquestes dues coses ¿quí millor que jo, tan amic de Deu y adornat ab aquesta pàtria tan superba?

—¿De quina ordre es vostè?
—Caputxí. ¿Y vostè?
—De les reals ordres d'en Canalejas.

En PAU IGLESIAS:—Penso interpelar al Govern sobre'ls fets de Juliol, y espero poder comptar ab el seu apoio.
En LERROUX:—No, no; a mi ab aquells successos no m'hi enredi. Jo no hi era.

EL TERRORISME A BARCELONA

La bomba del dimars

S'ENS dubte com a clausura de les festes —d'aquestes memorables festes que, segons deien, s'havien inventat per acabar de fer entrar a Barcelona en la normalitat, tant temps ha alterada— el dimars, vigília de Sant Pere, varem tornar a tenir bomba.

El ballet d'una impremta del carrer del Comte del Asalto fou el qui primer s'adonà del bulto, colcat a la porta del establiment. Previnguda la policia i convensut tothom, pel aspecte de la cosa, de que's tractava d'un explosiu, va avisar-se'l carro blindat, destinat al transport d'aquesta mena d'objectes, y quan el veícol, conduint ja el sospitós artefacte, passava per davant de les Dressanes en direcció al Camp de la Bota, una sorollosa explosió, que va sentir-se fins desde'ls punts més distants del Ensanche, sembrà el paníc entre la gent que an aquella hora, —tres quarts de vuit del vespre, —tranzitava per la rambla de Santa Mònica.

Prompte's pogueren veure'ls efectes de la terrible descàrrega. Un jove de 22 anys, Abelard Salvador Sánchez, que esperava el tramvia, va rebre al pit y al cap tan graves ferides, que, portat a la Casa de Socorro del passeig de Colón, morí als pocs moments.

Varen quedar també gravement ferits els que guiaven el carro, que eren dos municipals y un guardia de seguretat, y, ademés d'aquets, un sargento y dos soldats d'artilleria que's passejaven per davant de les Dressanes, y alguns paisans que en aquells moments se trobaven en el lloc de l'explosió.

Com pot suposarse, el cotxe quedà completament destruït, y a més de les senyals que en la paret del quartel deixà la metralla, en tots els edificis veïns hi hagué poca o molta trencadissa de vidres.

**

¿Què direm ara nosaltres, sobre aquet fet abominable, que ja no haguem dit altres cops ab ocasió dels atentats del mateix gènere que, desgraciadament, l'han precedit?

Segons les autoritats confessen, el misteri més impenetrable rodeja, com ja es costum en aquets casos, el crim del dimars. Ni un raig de llum, ni un trist indicatiu, ni un'ombra de pista.

L'únic que sembla saber alguna cosa es *El Progreso*, que en el seu número del dimecres manifesta sense embuts que *cuando suene de nuevo la hora de las represalias... encontrará el depósito de bombas...*

Però se'ns ocorreix una observació. Si's veu ab cor pera trobar-lo en l'hora de les represalias ¿per què, procurant guanyar temps, no'l troba ara?

Sabent aont són les bombes, deixar pera més endavant l'anar a descobrirles, es casi tan criminal com posarles.

Y dir que se sab, sense saberho, també.

LA QÜESTIÓ FERRI

Socialisme y República

A qüestió Ferri ha plantejat, en la política de l'esquerra italiana, exactament aquesta famosa qüestió del realisme polític, nova forma de l'oportunisme, tan coneguda entre nosaltres. ¿El socialisme es compatible ab la monarquia? L'Enrico Ferri, emportat per una elucubració d'intellectual, arriba a veure en l'institució monàrquica un àrbitre possible entre'l capital y el proletariat, en favor d'aquet, com un temps la reialesa mateixa va afavorir les burgesies municipals contra els senyors.

Aquí hi ha, pera mi, una concepció plebeia de la qüestió obrera. Se veu en el rei una mena de providencialisme d'Estat, y en el Poble una multitud de somesos a sobirania, en comptes d'uns autors de sobirania. Pera un bon socialista, en cambi, les institucions han de sorgir directament de l'elecció popular, y tenen d'ésser quintessències de Poble, això es, aristarques. Es precisament per un ideal antiplebeu que nosaltres ens diem socialistes, partidaris de l'elevació y dignificació del Poble.

Quan se lluita contra una forsa social qui ha alterat, en favor propi, l'equilibri de les societats, solen aliar-se contra ella els seus inferiors ab els seus superiors. La fórmula es: 1 + 3 contra 2. Y així com reis y burgesos varen unir-se un dia contra els senyors, classe intermitja entre uns y altres, així avui els intel·lectuals y els obrers s'alien contra els burgesos, classe intermitja qui ocupa avui el lloc que un temps ocupaven les aristocracies. El rei

elevava a dignificació de ciutadans els burgesos. L'intellectualisme féconda avui de dignificació ciutadana els proletaris. Y aquesta dignificació ciutadana, és dir, capacitat dels desheretats pera exercir el govern, o integració dels exclusits en la sobirania, es, exactament, una concepció republicana.

Així com lo que s'ha dit fins avui liberalisme es l'expansió de l'idea revolucionaria de llibertat, expandiment defectuós perquè era parcial, perquè prescindia de l'element igualtat, el socialisme es avui l'expansió de l'idea d'igualtat ab la garantia de la llibertat. *Iguallat de les condicions de vida.* Y tot això es radicalment incompatible ab institucions qui dividisen y consagren la nàdva desigualtat, no fonamentada en la selecció natural de la Política.

El socialisme es un monisme; panteisme, cosmisme polític: no admet divinisacions humanes, com el monisme filosòfic no admet deus, o personalisacions divines. El socialisme diu: *tot es sobirania*; com el monisme diu: *tot es una mateixa essència*.—En cambi, la monarquia es, en política, lo que'l dualisme en metafísica, y proclama la divergència nàdva entre rei y subdits, com la metafísica deista proclama la divergència originària entre Deu y criatures. El dogma polític se compenetra y armonisa ab el teològic; y en la condemna del socialisme, proclamada per Roma, hi ha un instintiu reconeixement de tot això.

Ademés, el socialisme, qui proclama l'abolició de les herencies y l'atribució de tot el profit al treball, ¿com podria mai admetre l'institució monàrquica, consagració del principi d'herència?

Així com, en les grans institucions històriques del Pontificat y l'Imperi, Papes y Emperadors sorgien de l'elecció entre llurs iguals, *Pares* o Cardenals, y primitivament ab la col·laboració del Poble, es dir, en forma ben republicana, el socialisme, nobilitació del Poble, conversió de tots els ciutadans en Grans Electors, conforme a l'evolució senyalada ja en els graduals aixamplaments del sufragi, es inseparable de la República.

El cas Anglaterra ha fet molt mal, com a fals exemple, a les causes republicanes del nostre llatíisme. El cas Anglaterra acaba d'enlluernar també an en Ferri. S'oblida que la monarquia anglesa, en la seva significança d'element tradicional, es una representació de llibertat, perquè la tradició anglesa es plenament liberal. Esser conservador a Anglaterra es esser partidari de la conservació d'un patrimoni popular assegurat ab l'exemple tragic d'una Revolució. La lluita entre ciutadans y lords, endemés, no es acabada, y el rei continua fidel a la seva missió històrica d'àrbitre gradualment favorable a l'evolució qui ha de fer triomfar el bras esquerre del Parlament, o sia la Cambra dels Comuns. Però quan aqueix període de tradició liberal o individualista acabi, y la corrent socialista, ja iniciada allà, entri de ple, l'idea republicana apareixerà per si sola, com a inseparable del socialisme. Vegi's, a Alemanya, com en Bebel, en representació de tots els seus, ha proclamat substancials les dues idees Socialisme-República, materia y forma d'una sola entitat. —*Forma*, dic, en el sentit d'*ànima*, no en el vulgar de mera apariència exterior.

La República, a Espanya, es més encara. Es la *clau* qui ha d'obrir les portes de l'evolució. De fet, la monarquia, aquí, es revolucionària, perquè empeny indirectament a la revolució pera fer possible l'evolució. Revolució pera l'evolució; tal es la fórmula dels revolucionaris conscients. L'automòbil qui té d'emportarnos cap envant es allà defora; però les portes estan tancades, y sense una gran empena no les obrirem...

Les aristòcrates madrilenyes

—Senyor Canalejas: les seves reals ordres ofenen els nostres sentiments religiosos. Per lo tant, si no les retira, compliré ab el nostre dever.

—¿Volen complir ab el seu dever?... Doncs prenguin això y ¡hala, a escombrar el pis!, que de segur el deuen tenir fet un corral.

Y com en aqueixa evolució hi ha no sols l'avenç social, representat pel proletariatisme, sinó la llibertat federal, representada pel catalanisme, per això nosaltres proclamem la substancialitat de República y Catalanisme de la mateixa manera que'ls treballadors conscients han proclamada la de República y Socialisme.

GABRIEL ALOMAR

DE POLÍTICA CATALANA

La sinceritat parlà per boca del nostre bon amic don Emili Junoy, en el Centre de la *Juventut Republicana* de Lleida, la vigília de Sant Joan.

Ni un sol periòdic ha deixat d'ocuparse de la Conferència que sobre la política catalana donà l'eloqüent senador republicà, y tots han reconegut que es aquesta la primera volta que la desfeta de la Solidaritat y les conseqüències d'aquesta desfeta han sigut judicades ab criteri imparcial y serena paraula.

Ja convenia. Era necessari que en aquesta terra, «convertida—com diu el senyor Junoy—en un mercat de Calaf, aont s'ha mercadejat desde'l dret del sufragi fins a la vergonya ciutadana», s'alsés una veu autorisada, clara, justiciera, que sense passió però ab valentia digués a tots la veritat y apuntés als desorientats el bon camí, temps hà perdut.

Un dels paragrafs de la notable conferència que més comentaris han motivat, potser perquè en ell ve a concretarse'l pensament del il·lustre orador y's marca l'orientació a que hem fet referència, es el que segueix:

Sense l'unió de tots els catalans en el punt concret de la nostra autonomia, que deixi completament lliures y separades totes les demés qüestions de la vida; sense una acció comú, clarament definida y ab tota sinceritat y patriotisme concertada; sense reanuar, en una o altra forma, ab un nom, sia el que sia, ab un programa mínim o un programa màxim, comensant per una mancomunitat o per un Parlament; sense reanuar la política política de 1903; no podem donar un pas en el camí de les nostres reivindicacions, ni registrar un resultat apreciable dintre de la política espanyola envers el reconeixement de la nostra personalitat.

La conferència del nostre bon amic Junoy, a qui enviem la més coral enhorabona per la honrada franquesa ab que ha sapigut posar el dit a la llaga, donarà molt que parlar, y haurà, forosament, de ser tinguda en compte en les pròximes decisions de la democràcia catalana.

Els dos exèrcits

L'excés de zel dels clericals logrà donar verdadera importància a la qüestió religiosa, iniciada ab poc desitg de soroll pel govern d'en Canalejas. Els reaccionaris tindran ben be la culpa de que'ls governants, atats fermament per l'ofesa opinió liberal espanyola, vagin, en l'adopció de mides anticlericals, fins a un terreny aont no'ls hagueren portat, segurament, ni les seves ganes, ni molt menys les inspiracions de qui en les esferes gubernamentals es sempre ben escoltat.

La gent reaccionària, xisclant forsa abans de rebre les garrotades, ha posat el crit al cel; si dues senzilles disposicions els han tret tan fortament d'encaix, calculin lo que succeiria si un govern liberal de debò volgués serriament resoldre la qüestió religiosa, garantint a tothom

una completa llibertat de consciència. Aquesta excessiva sensibilitat de la pell reaccionària es lo que deu fer determinar an en Canalejas pera emprendre ab bona voluntat una seria acció anticlerical. Els escarfaalls dels retardataris faran que, en aquest assumpte, ens posem resoltament al costat del govern tots els elements avensats.

La reacció mobilisa totes les seves forses. Les *dames d'Estropajosa*, els *ojalateros* jaumistes, els afemellats *Lluisos*, els remadets de les escoles catòliques, totes les *Siervas de Maria* y els *ciervos de Jesús*, capitanejats pels bisbes, que manegen el bacul de pau com una eina de guerra, mouen un avalot de mil dimonis, y en alguns punts, com a Bilbao, usen l'evangelic argument del browning y taquen els carrers ab sang germana.

Contra aquest exèrcit d'hipòcrites, de faritzeus, de babaus y d'embutidors, organísem l'exèrcit de la Llibertat. Qui se senti víctima d'aquestes religions-gabarelles, oposades del tot a la religió natural; els que siguin enemics de privilegis y d'opressions: llibertaris, socialistes, republicans, liberals, indiferents, tothom deu ajuntarse pera ofegar ab crits entusiastes els xiscles rabiosos dels reaccionaris; pera encauar els vols d'òlives de sagristia, llensant al carrer manifestacions imponents; pera oposar a les amenasses clericals, l'oferiment de nostre apoi a la causa de la Llibertat; pera respondre gallardament a tota mena de provocacions, vinguin d'aont vinguin.

Els que som republicans no hem de tolerar aquet règim d'absolutisme vergonyós en que se'ns vol fer viure; els que'ns sentim fonament autonomistes no hem de consentir que Roma disposi de la nostra consciència. Contra tota mena d'imposició estem disposats a lluitar.

No seríem dignes de constituir una nació d'homes si deixéssim que en la qüestió clerical triomfessin les faldilles.

JEPH DE JESPU

Les dònès

La senyora Carme Burgos, que ab el pseudonim de *Colombine* escriu a l'*Heraldo de Madrid*, ha tingut l'acert de comparar l'acció d'aqueixes dames nobiliàries que han anat a protestar davant d'en Canalejas contra la poruga política anticlerical del govern, ab la d'aquelles dònès obreres que en els dies de la guerra del Riff sortiren al carrer pera protestar contra l'aventura de sang provocada per en Maura.

L'actitut d'ara de les aristòcrates y l'actitut d'ahir de les treballadores se presta a fer un estudi de la psicologia de les dònès espanyoles. Sota'l gèste de les duqueses, cometes y marqueses, que, enviades per Deu, segons una d'elles ha dit, han anat a demanar al senyor Canalejas que abandoni els seus projectes anticlericals, s'hi descobreix una ànima tota diferent de la que revelaren els crits irats de les obreres contra la tragedia sangnanta del Marroc. Les dames de l'aristocràcia, al posarse al costat de les ordres monàstiques, al pretendre que no puguin exhibir senyals exteriors els temples dels cultes no catòlics, ensenyen la seva ànima fanàtica, intolerant, migrada, ont se concentren tots els odis ancestrals. Ben al contrari de les obreres pacifistes, que en les hores doloroses sentiren en el pit la revolta del seu cor generós y, ple d'amors! Les obreres protestaven perquè no volien que'ls prenguessin les vides dels seus marits, dels seus germans, dels seus promesos. Les aristòcrates protesten perquè no volen que minvi el nombre dels frares y de les monges. Quan els governs han portat cap a la mort les joves generacions espanyoles, les dames de la noblesa no han protestat, no han sentit en el seu cor cap punyida. Han seguit celebrant festes y *soirées*, han continuat ballant rigodons en les sales esplèndides dels seus palaus... Però davant del permís pera que els temples protestants posin en el seu frontis la creu del Crist y davant del perill de que s'interrompi l'establiment de convents y més convents, les dames de la noblesa deixen per un moment les festes, les *soirées*, els rigodons, y se'n van, enceses d'ira santa, a menassar al President del Consell de ministres!

Les duqueses, cometes y marqueses espanyoles no's cuiden de les miseries de la patria, de la desesperació dels emigrants, dels dolors del proletariat. Però's cuiden, ab gran sollicitud, dels pobres frares, de les pobres monges, de que ningú pertorbi les aparents quietuts dels horts conventuals, dels claustres dels monestirs, dels collegis congregacionistes.

Quins cors femenins més diferents, els d'aqueixes aristòcrates y els d'aquelles obreres! Els uns són aixuts, ressecs per l'acció del fanatisme. Els altres estan plens de sang generosa y féconda, sembrada de germens d'una futura humanitat millor.

Que tornin a sortir al carrer les filles del poble, en aquets dies de pròcitatats fanàtiques!

Que desmenteixin la falsa afirmació de les dames aristocràtiques, que davant d'en Canalejas s'atribuïren la representació de totes les dones espanyoles! Que les nostres menestres i que les nostres obreres diguin ben alt que elles no la necessiten tota aqueixa gent dels hàbits monacals!

FULMEN

NCARA hi ha periodics republicans que, ab una formalitat que acredita ben poc la seva perspicacia, s'entretenen discutint y analisant si es o no possible constituir una gran unió democràtica en la qual hi entrés tothom, (fins en Lerroux!

Perdre'l temps se'n diu d'aquesta ocupació candorosa.

Tal vegada, posant molt cuidat en la forma y alcans que's dona al nus, seria útil y practic enllassar alguns dels diversos elements que de bona fe ostenten la marca republicana, però cadmetre en aquesta unió an en Lerroux, al etern pertorbador de tota organització sèria, al més desprecupat comediant que ha actuat en l'escenari politic espanyol desde Alcolea als nostres dies?

No me jaga usted reir!...

**

Hi ha que deixarlo definitivament establert d'una vegada y no discutirlo mai més. Ab en Lerroux no's pot anar enlloc, com no sigui a la inutilització y al descredit. En Lerroux—¿quin home de clar judici no ho veu això?—no es republicà, ni demòcrata, ni revolucionari, ni res. No es més que un aventurer, un aixerit saltimbanquis que, portat pel atzar, se dedica a la política y fa de republicà, com podria fer de tocinaire o de sabater, y com segurament ne faria, si ell cregués que fabricar salsitjes o vendre sabates li ha de donar més bon resultat que embaucar al *pueblo*, entabanantlo ab radicalismes que mai ha sentit y dels quals ell se'n riu en el fons de la seva conciencia de Barnum d'ampla màniga.

Cal que's republicans, els veraders republicans, se'n convencin per sempre més d'aquesta veritat. Ab en Lerroux no s'hi ha de comptar per res.

La llibertat, la República, la redempció del proletariat, sempre explotat y sempre trait, són coses massa augustes y sèries pera que en elles s'hi pugui tolerar l'intromissió de personatges de broma.

En l'incendi d'un diposit d'explosius ocorregut a Alcalà la Real (província de Jaén) hi ha mort un sacerdot.

No per tractarse d'un religiós deixem de sentir la desgracia, però ¿què dimoni hi anava a fer un capellà en un diposit d'explosius?

Hagués sigut en un magatzem d'hosties o de vi de dir missa...

Aquet bon senyor Moret, sempre tan oportú... Discursant l'home el dimars en el banquet que va donarse al Real de Madrid en honor del president electe de la República Argentina senyor Sáenz Peña, digué les següents inspirades paraules:

«L'Argentina y Espanya som de la mateixa rassa, sentim els mateixos anhels, tenim la mateixa cultura...»

¿Com dimontri no se li va ocórrer anyadir:

«Y disfrutem de les mateixes bombes.»?

Ab aquesta petita adició, la comparació hauria semblat més rodona.

Y, sobre tot, de més palpitant actualitat.

Segons una nota oficiosa procedent de l'Arcalidia, no es cert, com algú ha suposat, que'l carro en el qual era conduïda al Camp de la Bota la bomba del dimars, deixés de reunir les necessàries condicions de resistencia.

Y, pera que quedi ben demostrat, diu la referida nota:

«El blindaje del carro tenia un espesor de cinco milímetros.»

¿Què's sembla?

Cinc milímetros, cinc *nada* menos!

Casi'l mateix gruix que un llibret de paper de fumar.

LLORET DE MAR, 26 de Juny.

Els clericals d'aquesta vila, reunits en fraterno banquet ab motiu de cantar la primera missa un de la colla, varen celebrar aquest aconeximent transformant dit acte en un miting mistic-gastro-nomic tot en una pesa.

Després de menjar un selecte dinar, acompanyat del seu corresponent xampany, vingueren els brindis, per cert molt sabrosos, com podran veure els llegidors de LA CAMPANA.

Primerament un mossèn aspirant a Bisbe va fer un sermó, especie d'excitació al requeté, dientlos, entre altres coses de més o menys calibre, que *ls clericals donarien fins l'última gota de sang pera contrarrestar la propaganda que, en sentit lliure y pertorbador (tal com sona), fan els elements disolvents de la societat, com són els anticlericals y els masons.*

També va brindar mossèn Francisco, y el final va ser el crit de «Morin els anticlericals confitats!», crit que fou contestat pel de «Visqui tothom!» y el de «Visquin totes les idees!».

¿Què li sembla, senyor rector, d'aquels altres visques en sentit lliure, de cultura y ample tolerancia, que alguns del *monton*, com vostè diria, indignats, varen cridar? Ah! ¡quina manera de ficar els peus a la galleda! Perdoni'm y permeti que, per Deu y per tots els sants de la cort celestial, li digui, ab franquesa catalana, que vostè buscava un cop d'efecte y el tiro li ha sortit... un *poquito desigual*.

CORNELLÀ, 26 de Juny.

Una bona campanada es precis donar, en aquest poble, referent al fet d'havershi pogut instal·lar una escola de monges, puig que fins avui ja n'han tret *algo* de profit, en no molt temps, dues noies, que, a pesar dels seus pares, han fugit, com dues colomes del colomar. La una marxà una nit de casa seva sense saber ningú aont va anar a parar, fins que ella mateixa, quan parada va ser, va escriure desde Valencia; l'altra fugí una tarda d'un dia de festa, dient que anava a l'Església pera la funció del Sant Rosari, y tampoc ha tornat, suposant que també's troba a Valencia. Per ara, doncs, són dues.

Ja veuen si hem progressat, d'ensà que disfrutem de monges que'ns encaminen la mainada!

LLORET DE MAR, 27 de Juny.

¿Qui no vol creure a la bona mare ha de creure a la pell de cabra. Així els ha succeït als nostres inútils concellers en l'assumpte de l'hospital municipal. Despreciaven, riallers, les indicacions que en aquest lloc i en altres llocs se'ls feien pera que's posés en regla dit establiment, traientlo de les mans de les beates presumides y donant comptes dels caudals llegats pels excelents patricis don Miquel Ferrer y don Romà Barnés, complint no sols un acte de justícia, sinó un deute de personal honor, ja que això prometeren quan se morien per ésser regidors; y avui, ¡quina vergonya! han tingut de suportar l'afront de rebre, *a raja tabia*, una visita d'inspecció que, manada pel Governador civil de la província, s'ha girat an el nostre hospital municipal.

Esperem que la persona designada pera portar a fi dita inspecció no serà d'aquelles que fàcilment se deixen entenedr per benediccions y magarrufes, sinó que anirà de dret al buito y complirà sa tasca; y sent aixís, be podria ser que sentíssim a dirne de gruixudes.

DANSA MACABRA

¡Pum!... —¿Què ha estat això?

—Una bomba!...

Dos morts, sis ferits.

—¿Què fa

l'autoritat?

—Pssst!... Silenci!

Té una pista. Hi ha agafats quatre tipos sospitosos, entre ells un jove alemany

que... molt serà que no sigui el director del sarau.

Però, passen les setmanes, la pista's torna *canard*, y la pobra Barcelona, bruta de sang, va ballant.

*

—Ja hi tornem?...

—Y que ha estat grossa.

El mort ha quedat trinxat

en mil bocins y l'escala

ha anat quasi tota a baix.

—Y dels autors?...

—S'assegura

que entre 'ls trenta enxiuquats

n'hi ha un parell que's contradiuen

d'una manera alarmant.

Al cap de quatre setmanes

ja no's pensa ab l'atentat

y la ciutat infelissa

segueix, com sempre, ballant.

*

Crits... camilles... la Creu Roja...

—¿Altres cops?

—Desde Collblanc

s'ha sentit l'explosió.

—¿Víctimes?

—Dotze o tretze, no se sab.

Mes l'autoritat espera

que aquesta volta tindrà

la sort de pescà als culpables.

—¿Hi ha indicis?

—De gravetat.

Y... tampoc res!... L'hècatombe

poc a poc se va olvidant

y la pobra Barcelona, ja d'esma, vinga ballar!...

*

Així, com una dolencia

que a ratos sembla minvar

y a ratos trosseja 'ls ossos,

les bombes van esclatant.

¿Ne reventa una?... ¡Venjansa!

¿Passa el soroll?... Tots callats.

¿S'hi torna?... Nova cridoria.

¿Ja hem cridat prou?... Muts y avall.

Però, com que això s'allarga

y la dansa va durant,

avui ja tothom pregunta:

—¿Puede el baile continuar?

C. GUMA

EL TRIOMF DE L'HONRADÈS

Paraules pronunciades l'altre dissabte al Congrés per en Pau Iglesias, contestant a un diputat canalejista que'l dia abans l'havia acusat de fals obrer y de viure a costes dels treballadors:

«El Sr. Pérez Asensio dijo que yo vivía de los obreros. Tal frase debo contestarla, porque así lo exigen mi dignidad y la de mi partido.

Al comenzar las sociedades obreras dan poco trabajo, y sus asociados pueden desempeñarlos en las horas que tienen libres; pero cuando las sociedades crecen y los asociados aumentan, el trabajo crece, y forzosamente hay que nombrar compañeros con sueldo para que los realicen. En Alemania, en Inglaterra, en Francia, en todos los países donde la organización obrera es importante, hay muchas entidades con funcionarios retribuidos; en España también hay colectividades, aunque pocas aún, que tienen compañeros a sueldo para que les sirvan; yo soy uno de estos obreros.

Generalmente, por no decir siempre, estos trabajadores que están a sueldo son los que más han luchado, los que más han sufrido las persecuciones de los patronos y de las autoridades, y los eligen sus compañeros libremente por entender que de esa forma pueden servir mejor los intereses de su clase. Es más, los obreros que nos hallamos en semejante situación somos requeridos por el enemigo para que traicionemos a los nuestros. Yo sé de mí que en una ocasión me brindaron un acta y los medios económicos que deseara por avenirme a ciertas maniobras de los capitalistas. ¡Fácilmente comprenderéis que hombres que se conducen de esta suerte no son madera de videntes!

Yo soy presidente del Comité nacional de mi partido; tengo que llevar una enorme correspondencia, difícilísima por la falta de instrucción de muchos de los que me escriben; he de hacer un periódico semanal y cuidar de todas aquellas cuestiones que interesan a mi partido y a la organización obrera. Este trabajo lo hice sin retribución mucho tiempo; entonces ejercía el oficio de tipógrafo; luego el trabajo aumentó, y mis compañeros creyeron conveniente señalarme un jornal.

Este fué primero de cinco duros semanales, después de seis, más tarde de siete, y desde hace pocos años de nueve. El partido ha acordado pagarme doce duros; pero como su situación económica no lo consiente, cobro los nueve. Yo me dirijo a los que dirigen fuerzas políticas. ¿Cree alguno que no me gano cumplidamente el sueldo que mis compañeros me asignan?

Tot el Congrés va aplaudir la noble defensa del capítol del socialisme espanyol.

El dret a la pell

Ab aquest mateix títol ha publicat *Andrenio* un comentari als atacs del Dr. Queraltó al Patronat de Catalunya contra la Tuberculosis. *Andrenio* es una de les més galanes plomes castellanes. Y encara que de filiació conservadora, una apacibilitat de bon home fa que estudiï la vida ab una serenitat digna d'un demòcrata clarividet.

An a mi se m'havia ocórrut la mateixa objecció, però vès que era capes de cridarla, quan era en nom de la llibertat que'l Dr. Queraltó convocava a la multitud. Contra'l credul sentimentalisme de les masses no hauria pogut res la més extraordinària dialèctica. Hi han moments en els quals no's pot res contra una creencia. Se té de deixar creixer, dominar, encalmar-se, y una vegada obtingut el repòs espiritual, mostrar l'interpretació contrària, la nova veritat.

Si el subjecte tatuat va tenir el dret de gravar en la seva carn una figura y una inscripció, tenim de concedirli el dret d'esborrar aquestes quan li plagui. Com se treu un eczema, com se procura fer desaparèixer les taques herpètiques, o la coloració d'un «desitg», un home hi té jurisdicció sobre la taca d'un tatuatge. Ni la llei positiva ni la moral ho priven. Si la propietat no comença en la del propi cos, ¿ont podria basarse la teoria de «lo teu» y de «lo meu»? D'aquest cos meu, ne faig lo que vull—diuen les meretrus. Y tothom els respecta'l gust, y fins

els codis protegeixen les seves donacions carnals, com protegeixen el que alguns treballadors, els de les mines de mercuri, els que treballen al foc, surtin marcats en la pell per la vilesa del treball.

¿Per què no treure's lo que estigmatiza y des-torba? ¿Per què no poder dir, com les meretrus: «aquesta pell es meua y d'ella'n faig lo que vull»? Sortosament, ni el Dr. Queraltó ni ningú nega'l dret al destatutge, confirmant el dret de propietat. Però si concedeixen aquest domini ¿a què venen les seves exclamacions? ¿De qui's planyen? ¿De que no s'ho fes ell mateix, l'operació d'esborrar? No va ésser ell tampoc el qui's va tatuar y necessitava d'un segon pera desvirtuar l'anunci que li havien insertat.

Pera treure un anunci se recorre a les agències anunciadores o als administradors de periodics, però pera un anunci gravat en la pell no hi ha més remei que acudir a un metge. El Dr. Queraltó, una vegada arribats an aquí, pot preguntar: Un metge ¿està o no autorisat pera treure una inscripció tatuada? Una cura, una operació, no són res més que un contracte verbal. No haventhi coacció de voluntat pera cap de les dues parts, ¿quin dubte hi ha de que un metge té fins el dever d'operar en una pell que, si no està malalta, presenta una ridícula lletor? Jo tinc un quiste, un infart ganglionar. No'm fa mal, no constitueix ni cap dolor, ni cap perill, però'm posa en ridícul, crida l'atenció o conspira contra l'innata presumpció meua, que es la de tots. «Tregui'm això», li dic a un metge, y aquest ho treu. En lloc d'un quiste tinc el nas tort, y com que això per tot arreu es una lletja cosa, me faig arreglar el nas. L'operació no era necessaria y interessava més a l'estètica que a la medecina, però'l metge'm dona una alegria y contribueix a l'ornat public. Be, doncs; ¿per què no ha de poder, un metge, contribuir a fer desaparèixer un trosset de pell ridícula d'un individu que comprèn que no es aquest el lloc més indicat pera victorejar l'anarquia? Jo considero an aquest metge un benemerit, ple de sentit comú, al qual tots debem agrair que hagi tret els signes exteriors d'una ximpleria. En tot cas, si hi ha un culpable, si hi ha un victimari, si hi ha un fanàtic, serà aquell que hagi fet el tatuatge. Pensem, amics, en si un frare, hagués tatuat un infelís, en un bras, un copó ab una hostia, y al peu la llegenda ¡visca'l cor de Jesús! ¡Com cridariem! Y si, en el dispensari de la Casa del Poble, l'infelís hagués suplicat que li treguessin allò, en Valenti y Camp hauria donat una conferencia sobre 'ls signes del fanatisme religiós que'l poble esborra, y en Lerroux organitzaria una vetllada pera que'l poble vegés com sab raspar el progrés les taques ignominioses de l'Església. Y a la porta hi hauria, com de costum, safata.

PARADOX

LA QÜESTIÓ RELIGIOSA

Espanya, excepció

ERA tots aquells que tenen noció del règim que sobre materies religioses està implantat en totes les nacions civilsades, el cas d'Espanya resulta vergonyós. Enlloc, enlloc del món culte existeix el règim

exclusivista y antilliberal establert aquí a favor de l'Església catòlica. Espanya constitueix una excepció. Ja tenia raó l'altre dia *El Poble Català* quan deia que'ls clericals espanyols són de la pitjor mena que's coneix.

Y lo més xocant del cas es que Espanya constitueix una excepció fins entre les nacions catòliques. Ni a Italia, ni a Austria-Hongria, ni a Bèlgica, ni a Portugal impera un règim religiós com el d'Espanya, com tampoc imperava a Fransa en els temps anteriors a la separació de les Esglésies y l'Estat.

Explicant uns quants detalls relatius al règim religiós a Portugal y a Bèlgica, dos Estats ben catòlics, se veurà ab tota claretat l'estat d'endarreriment d'aquet pobre país.

A Portugal han desaparegut els antics convents y les professions de monges no són permeses. El clero regular no pot formar comunitats, ni tenir existencia legal, ni ser designat pera carrers eclesiàstics de cap mena. Els cementiris estan sota l'única potestat de les autoritats civils. Se tolera l'estada en el regne a les religioses dedicades a l'ensenyansa, però no se'ls permet la clausura, podent les seves residències ésser visitades en qualsevol moment pels governadors, arcaides y delegats especials. Els temples dels cultes no catòlics, entre ells les sinagogues jueves, tenen senyals exteriors. Y no obstant tot això, el rei de Portugal segueix tenint de la Santa Seu el títol de *Magestat Fidelíssima*.

A Bèlgica l'Estat no té religió oficial, y això que allí fa un grapat d'anys que governa el

partit catòlic. En les escoles oficials l'assignatura de religió no es obligatoria; en les parets d'aquestes escoles no hi ha cap Sant-Crist ni cap altra imatge. En els tribunals tampoc hi ha cap emblema religiós y no's fa jurar en nom de Deu. Els cementiris són comunals y no tenen caracter religiós.

Ara que'ls lectors comparin lo que hem dit de Portugal y de Bèlgica ab lo que a Espanya passa. Aquí, perquè's tracta d'implantar una mínima part del règim vigent fins en les altres nacions catòliques, se produeixen irades protestes, els prelats amenassen al govern, les senyores aristocràtiques se posen en campanya, se celebren cerimonies d'especial caracter a les iglesies y a les catedrals y l'espectre de la guerra civil aixeca el seu cap vermell.

Y be: pesi a qui pesi, costi lo que costi, cal que Espanya deixi de ser una excepció. Lo que no fassin els governs, ho farà el poble. Y aviat.

REPICS

QUETS dies, en l'acreditat establiment de don Alacandro, conegut vulgarment ab el nom de *Casa del Pueblo*, s'hi han celebrat grans festes.

Per més que nosaltres, com ja pot suposarse, no hi hem assistit, casi jurariem que han d'haver tingut un caracter marcadament revolucionari.

¿De què ho deduem això, pregunten?

De la lectura del programa que per casualitat va venírnos a les mans.

O sinó, judiquin vostès mateixos:

«1.º—Gran tómbola. Quincalleria. Confiteria. Reposteria. Pasteleria. Buñoleria...»

¿Han vist res més tremendo que aquesta restallera de mots?

Quincalleria, pasteleria, buñoleria... Sembla talment un resum abreviat del programa del caudillo.

Crònica negra.

A Bilbao hi ha hagut una batussa entre republicans y reaccionaris, de la qual n'han resultat dos morts y bastants ferits. A lo millor del safarranxo, un entusiasta ha disparat quatre tiros al Governador civil, que per fortuna ha sortit il·les.

A París també han tingut sarau. Balladors: la policia y una multitud que acompanyava al cementiri el cadavre d'un obrer ebanista. Conseqüències: dos o tres cents ferits de major o menor gravetat.

Finalment, un cablegrama de Buenos Aires ens fa saber que'l diumenge, al Teatre Colón, durant la representació, va tirar-se a la platea una bomba que ocasionà diverses desgracies.

Si no tinguessim por de que l'autoritat ens busqués raons, imaginant-se que sabem alguna cosa, ara, com a unic comentarí, diríem:

Se continuará.

Volentse treure del damunt la responsabilitat del fracàs de les festes, l'orgue de don Alacandro assegura que'ls enemichs del lerrouisme fins li han donat la culpa de que durant aquells *aciagos* dies ploqués tan sovint.

* Alto, mestres! Per aquesta *insidia*, com vostès diuen, no hi volem passar.

De que ploqués, mai hem considerat que'n tinguessin la culpa els lerrouxistes.

Sempre l'hem donada an en Dionís Puig, que es el qui's cuida d'aquestes coses.

Fff!...

Han comensat les calors fortes per tot Espanya.

42 graus marcava l'altre dia el termòmetre, a la sombra.

¿A què es degut aquest cambi sobtat?

El senyor Canalejas ho sab tan be com nosaltres: als catòlics, res més que als catòlics...

Per forsa han d'influir en la xafogor de l'ambient, si fa tants dies que estan traient foc pels caixals!...

Tantas idas y venidas...

En Francisquet Cambó es a Madrid altra vegada.

Aviat tornarà a ser aquí.

Y no tardarà gaire a anar altre cop a Besalú y a Madrid y a Barcelona...

Un concurrent a la *Lliga* ho deia:

—An aquest xicot sí que li podem dir que es un bon correligionari.

—Per què?

—Perquè sempre *corre*.

En una vetllada dels radicals pera commemorar l'aniversari del fusellament dels martirs

Els valents de Roma

Quan topen ab Alemanya s'arrossequen, compungits.

Mes quan se tracta d'Espanya, tot son bravates y crits.

de Santa Coloma, va descobrir-se el retrat d'en Lerroux.

—¿Què té que veure—preguntaran vostès—don Lacandro ab aquella pàgina d'història?

Res; perquè l'ex-emperador no coneix altra Santa Coloma que la de les maduixes.

Suposem, per això, que en l'instant de descobrir el retrat d'en Lerroux van cuidar-se de tapar els d'en Ferrándiz y en Bellés...

Pera que'ls hèroes de debò no vegessin la vergonya de glorificar al de per-riure.

No pot ser de gaire honor.

La subscripció dels carlins pera regalar una espasa d'honor an en Jaumet puja actualment a un miler de pessetes.

—Me sembla que no'ns arribaran pera res-deia en Solferino an en Junyent.

—Y doncs?... Com ho arreglarem?

—Molt senzill. Si no n'hi ha prou per una espasa, li regalarem unes banderilles.

Un que no té bon peu, però té bon nas.

El comte de Romanones anirà a Sant Pere de Roda a l'objecte d'inspeccionar unes mines de ferro.

¿Altra vegada s'interessa per les mines, l'il·lustre coix?

Aquest home busca lo que no té. Ja comensa a pendre Catalunya pel Riff.

ACUDITS

Un xicot solter pregunta al seu metge:

—Escolti... ¿vostè ho creu que un petó pot portar males conseqüències?

El doctor, ab tò convensut:

—Ja ho crec!... Pot portar al matrimoni!

Un lladregot de cabells blancs reb, a la pressó, la visita d'un filantrop, que li pregunta les causes de trobar-se empresonat desde fa un mes.

—Què vol que sigui!... Coses de la joventut; l'inexperiencia.

—¿Vos inexpert...—fa, rient, el visitador.—Si ja us en aneu del món...

—Vull dir la joventut y l'inexperiencia del meu advocat.

Una mamà renya al seu fill, nen de cinc anys:

—Tu, dolent, ¿còm es que t'has menjat tot el sucre del bufet?

El menut, ab cara d'home de seny:

—Ho he fet pera donar una llissó a la criada, que havia deixat la sucrera oberta...

CORRESPONDENCIA

Cavallers: J. E.: Anirà, sí, però no íntegra. La concisió es condició indispensable.—P. X.: Farem els possibles.—J. R. y G.: Molt llarga, molt llarga, però, vaja... Potser anirà escursada.—C. C.: Segons què no's pot dir en lletres de motllo; y si's diu ha de ser de certa manera. Sab què vui dir? Ab *coldream*...—P. A. (Veinat de Salt): No hi ha espai y l'assumpte es rellicós.—B. B. (Salt): Es de un interès molt particular y no'ns ne podem fer eco.—A. Ese (Mora la Nova): Les cartes han de venir firmades ab serietat.—Egidio Margull Verges: De lo d'avui n'aprofitarem també, al seu dia, alguna cosa. Lo altre continúa en cartera. Guardem tants originals antics!...—Pep Quer: No'ns resulta.—Miquel Masallera: Tenen poca picardia y no gaire més originalitat.—Narcís Vila y Minobis: Dolent y en castellà?... Al *«Blanco y Negro»* con *ese hueso*!... Les solucions, endevina-des.—Montserrat M. J.: Els versos de la primera estan mal accentuats. L'altra es de solució molt gastada. Sento no poderla servir, tractantse d'una senyoreta... que'm sembla que ha ser maca.—J. Puig: No'ns tenen utilitat. Un altre dia serà.—Josep Barris: Ortogràficament, no resulten.—Fortunat: Agraim l'envió y, sobre tot, l'intenció; però aquets articles de caracter doctrinal son sempre del cos de redacció.—Josep Sadurní (Mas de los Valls): Entren en el caixó dels aprofitables.—J. C.: Es un esplai ignocentó que ara resulta extemporani y que's prestaria a controversies, doncs ne trobaríem molts que opinen lo contrari, sobre els fets de Juliol...

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a